Zagadnienia wybrane nauczania języka polskiego - opis przedmiotu

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu	Zagadnienia wybrane nauczania języka polskiego
Kod przedmiotu	05.1-WP-EEiTP-ZWNJP
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Edukacja elementarna i terapia pedagogiczna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2016/2017
Jednostka obsługująca przedmiot	Wydział Nauk Społecznych

Informacje o przedmiocie

Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr hab. Ewa Pasterniak-Kobyłecka, prof. UZ

Formy zajęć

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	-	-	10 (w tym jako e-learning)	0,67 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Podstawowe wiadomości z nauki o języku niezbędne do pracy z dzieckiem w klasach I-III. Umiejętność wykorzystywania reguł i prawideł gramatycznych. Osiągnięcie takiej kompetencji językowej, by przekaz wiedzy uczniom z klas I-III był merytorycznie poprawny, a nauczyciel potrafił korygować nieporadności językowe.

Wymagania wstępne

Podstawowe wiadomości z fonetyki, fleksji, słowotwórstwa, składni. Znajomość części mowy.

Zakres tematyczny

1. „Język jest domem bytu…". Kompetencja językowa. Gramatyka jako nauka o języku: działy, znak językowy, wyraz i desygnat. Przedmiot i zastosowanie fonetyki: dźwięki, kryteria podziału głosek polskich.
2. Cel i zakres badań fonetycznych i fonologicznych. Przedmiot fonologii i jej stosunek do fonetyki: głoska, fonem, warianty fonemu, opozycje fonologiczne. Zasady pisowni polskiej: fonetyczna, morfologiczna, historyczna, konwencjonalna.
3. Upodobnienia – ich rola i znaczenie. Rodzaje i typy upodobnień.
4. Teoria wyrazów. Wyraz: fonetyczny, ortograficzny, gramatyczny, tekstowy, słownikowy (leksem). Fleksja polska – rodzaje deklinacji i koniugacji.
5. Morfologia a słowotwórstwo. Morfemy i ich typy.
6. Miejsce morfologii w systemie językowym. Podstawowe pojęcia i teorie słowotwórcze. Analiza słowotwórcza wyrazów.
7. Słowotwórstwo rzeczowników, przymiotników, czasowników i przysłówków – zasady tworzenia nazw.
8. Przedmiot badań składni – podstawowe pojęcia.
9. Związek główny i związki poboczne w wypowiedzeniu. Składniki i ich rodzaje. Orzeczenie i podmiot. Dopełnienie, okolicznik, przydawka – klasyfikacja według kryterium formalnego i znaczeniowego.
10. Rodzaje wypowiedzeń i ich klasyfikacja. Związki składniowe w zdaniu pojedynczym i złożonym. Charakter wypowiedzeń, ich analiza logiczno-gramatyczna.
11. Język jako system znaków. Język a mowa. Zróżnicowanie współczesnego języka polskiego. Mowa dziecka.

Metody kształcenia

Wykład konwencjonalny, pogadanka, praca w grupach, praca indywidualna

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Posiada podstawową wiedzę dotyczącą nauki o języku	• K_W04	• sprawdzian	• Ćwiczenia
Potrafi wypowiadać się w sposób precyzyjny i spójny, podczas rozmowy wykorzystuje różne kanały i techniki komunikacyjne	• K_U03	• sprawdzian • Bieżąca kontrola wykonania zadań przewidzianych programem	• Ćwiczenia
Potrafi przygotować konspekt zajęć dotyczących podstaw języka polskiego dla uczniów z edukacji wczesnoszkolnej	• K_K04	• przygotowanie projektu	• Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Zaliczenie z ćwiczeń kończy się zaliczeniem: Efekty kształcenia będą weryfikowane trzema sposobami: poprzez systematyczną kontrolę wykonania zadań przewidzianych programem, w razie konieczności okresowe sprawdziany (wejściówki) oraz wykonanie projektu (indywidualnie). 70% oceny końcowej stanowi ocena z projektu. Pozostałe 30% stanowić będą – wskazane oceny cząstkowe.

Projekt zajęć: Zgodność z tematem, struktura pracy, poprawny język, odpowiedni dobór literatury, twórczy sposób wykorzystania wiedzy o języku i literatury przedmiotowej.

Ocena końcowa: Ocena końcowa stanowi ocenę z ćwiczeń

Literatura podstawowa

1. *Gramatyka współczesnego języka polskiego. Morfologia*. Pod red. Renaty Grzegorczykowej, Romana Laskowskiego, Henryka Wróbla, Warszawa 1998, Wydawnictwo Naukowe PWN, cz. 1-2.
2. GRZEGORCZYKOWA R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 2002, Wydawnictwo Naukowe PWN.
3. GRZEGORCZYKOWA R., *Zarys słowotwórstwa polskiego. Słowotwórstwo opisowe*, Warszawa 1982, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
4. KLEMENSIEWICZ Z., *Zarys składni polskiej*, Warszawa 1968 i inne, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
5. MILEWSKI T., *Językoznawstwo*, Warszawa 2004, Wydawnictwo Naukowe PWN.
6. NAGÓRKO A., *Zarys gramatyki polskiej*, Warszawa 2006, Wydawnictwo Naukowe PWN.
7. STRUTYŃSKI J., *Gramatyka polska*, Kraków 2002, Wydawnictwo Tomasz Strutyński.
8. TOKARSKI J., *Fleksja polska*, Warszawa 2001, Wydawnictwo Naukowe PWN.
9. WIERZCHOWSKA B., *Fonetyka i fonologia*, Wrocław 1980, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
10. WILKOŃ A., *Typologia odmian współczesnej polszczyzny*, Katowice 2000, Uniwersytet Śląski.

Literatura uzupełniająca

1. BĄK P., *Gramatyka języka polskiego. Zarys popularny*, Warszawa 2004, Wiedza Powszechna.
2. BUGAJSKI M., *Język w komunikowaniu*, Warszawa 2006, Wydawnictwo Naukowe PWN.
3. DŁUSKA M., *Fonetyka polska. Artykulacja głosek polskich*, Warszawa-Kraków 1983, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
4. *Encyklopedia języka polskiego*. Pod red. Stanisława Urbańczyka i Mariana Kucały, Wrocław-Warszawa-Kraków 1999, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
5. *Encyklopedia językoznawstwa ogólnego*. Pod red. Kazimierza Polańskiego, Wrocław-Warszawa-Kraków 1999, Zakład Narodowy im. Ossolińskich.
6. GRZEGORCZYKOWA R., PUZYNINA J., *Słowotwórstwo współczesnego języka polskiego. Rzeczowniki sufiksalne rodzime*, Warszawa 1979, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
7. JADACKA H., *System słowotwórczy polszczyzny (1945-2000)*, Warszawa 2001, Wydawnictwo Naukowe PWN.
8. JODŁOWSKI S., *Podstawy polskiej składni*, Warszawa 1976, Państwowe Wydawnictwo Naukowe.
9. KLEMENSIEWICZ Z., *Podstawowe wiadomości z gramatyki języka polskiego*, Warszawa 2001, Wydawnictwo Naukowe PWN.
10. OSTASZEWSKA D., TAMBOR J., *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego*, Warszawa 2004, Wydawnictwo Naukowe PWN.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 10-11-2016 18:42)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ